

Vlaams
Parlement

vergadering **C24 – LAN3**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 12 oktober 2010

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het gebruik van antibiotica in de pluimveesector en de opmars van de ESBL-bacterie
- 90 (2010-2011) 3
- Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de varkenssector
- 111 (2010-2011)
- Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de zorgwekkende toestand binnen de varkenssector
- 113 (2010-2011)
- Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de economische situatie in de varkenssector
- 121 (2010-2011) 6

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het gebruik van antibiotica in de pluimvee­sector en de opmars van de ESBL-bacterie - 90 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, dames en heren, de problematiek van het antibioticagebruik in de pluimvee­sector en de daarmee samenhangende opmars van resistente bacteriën zoals de ESBL-bacterie (extended spectrum bèta-lactamase) werd al eerder, naar aanleiding van een actuele vraag tijdens de plenaire vergadering van 21 april 2010, in het Vlaams Parlement besproken.

U antwoordde toen, minister-president, dat men die antibiotica niet of heel miniem nodig heeft, gezien de ernst van de gevolgen op het humane vlak. U beloofde toen ook om samen te gaan zitten met de sector om acties te bespreken. U verwees naar studiewerk van het proefbedrijf voor de pluimvee­sector in Geel voor concrete cijfers over de omvang van de problemen. Ook zegde u toe om via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) extra middelen voor de sector te plannen.

We zijn nu 5 maanden verder en de vraag blijft nog altijd actueel. De aanleiding voor mijn vraag is het overlijden van een bejaarde vrouw in Utrecht. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) stelde bij monde van onderzoeker Maurine Leverstein-van Hall van het RIVM onomwonden dat kippenvlees dat de ESBL-bacterie bevat, niet meer verkocht zou mogen worden omdat de risico's voor de volksgezondheid te groot zijn. Test-Aankoop meldde midden dit jaar ook al eens dat 37 percent van de braadkippen in de winkel de ESBL-bacterie bevat.

Minister-president, zijn er al resultaten van het studiewerk van het proefbedrijf voor de pluimvee­sector bekend? Wat is de situatie met betrekking tot antibioticagebruik en de opmars van resistente bacteriën in Vlaanderen? Die worden eigenlijk geproduceerd door de enzymen, niet door de bacterie zelf.

Hebt u acties gepland om, naar Deens voorbeeld, te komen tot antibiotica-arme of -vrije stallen? Zult u en de Vlaamse Regering bijkomende stappen zetten ter vrijwaring van de volksgezondheid door het voorkomen van besmetting door ESBL in kippenvlees?

Ik wil dat gerust nuanceren en het incident in Nederland niet overroepen. Maar het duidt toch op de ernst van de situatie. Het beleid moet daarop anticiperen en onderzoeken waar we mee bezig zijn. Als dergelijke situatie ontstaat op hogere leeftijd, kunnen er slachtoffers vallen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister-president, ik heb hier al een schriftelijke vraag over gesteld. Ik heb vorige week een uitvoerig antwoord ontvangen, waarvoor dank. Ik heb nog enkele bijkomende vraagjes.

Is er overleg tussen de sector en het proefbedrijf te Geel? Op 29 april was er een overleg-vergadering. Die zou zesmaandelijks worden herhaald. Is er al een nieuwe datum gepland?

De broeierijen hebben zelf aangegeven dat ze ceftiofur niet meer zouden gebruiken. Ze vragen naar bijkomende investeringen daarvoor. Hoe zult u daarop reageren? Zijn er bijkomende middelen beschikbaar? U hebt op die actuele vragen geantwoord dat er VLIF-steun zou komen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik sluit me aan bij de vraag. Ik heb ook een schriftelijke vraag gesteld, maar nog geen antwoord ontvangen. Mijn vraag komt in grote lijnen overeen met die van de heer Peeters. Ik deel de bekommernis van mijn collega's. We moeten overmatig antibioticagebruik zo veel mogelijk vermijden. We moeten uitzoeken of antibioticavrije stallen haalbaar zijn. Dat weet ik niet.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, in het debat tijdens de plenaire vergadering had ik het over de veeartsen. Laat het heel duidelijk zijn: ik wil deze mensen niet beschuldigen. Ik heb heel veel respect voor dit beroep. Ze dragen wel een grote verantwoordelijkheid op veel terreinen.

Minister-president, zijn de richtlijnen die zij moeten naleven, altijd even duidelijk? Of ging het hier over een individuele overtreding? Zo ja, dan mogen we zeker geen hele sector culpabiliseren met dit verhaal. Kunt u daaromtrent duidelijkheid scheppen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, als de volksgezondheid in het gedrang komt, moeten we zeer alert reageren en ons met deskundigheid laten omringen. We moeten zeker overleg plegen, en tot slot de juiste maatregelen treffen.

Het proefbedrijf voor de pluimveehouderij te Geel voert praktijkgericht onderzoek en demonstratieprojecten uit in de pluimveesector. Via dit praktijkonderzoek en demonstratieprojecten wordt er continu gezocht naar een optimalisatie van het bedrijfsmanagement waardoor de noodzaak tot het inzetten van antibiotica kan worden verminderd. Er loopt momenteel, en dat is 1 maart 2010 tot 28 februari 2012, een demonstratieproject dat wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid. In het project zal worden aangetoond dat men via een gepaste klimaatregeling en voedersamenstelling de darmgezondheid van de vleeskuikens kan verbeteren.

De situatie met betrekking tot het antibioticagebruik op zich wordt vooral via de federale overheid in kaart gebracht. In België is het BAPCOC (Belgian Antibiotic Policy Coordination Committee) belast met de preventie van de antibioticaresistentie. Onder het BAPCOC is een diergeneeskundige afdeling vertegenwoordigd.

Recent is er het project BELVETSAC (Belgium Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption) opgestart onder leiding van de faculteit Diergeneeskunde. Aan dit project werken volgende instanties samen: het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG), het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie (CODA), het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid (WIV) en het BAPCOC. Het is de bedoeling om in dit project via de groothandelaren de verkoop van antibiotica in België te registreren. Vervolgens zullen de verschillende producten worden toegewezen aan de verschillende diersoorten waarbij ze worden gebruikt. Tegen einde 2010 kunnen de eerste resultaten van dit project worden verwacht.

In de schoot van het Verbond voor Pluimvee, Eieren en Konijnen (VEPEK) werd een werkgroep Antibioticaresistentie opgericht. Binnen deze werkgroep heeft een dierenartsenpraktijk met een Excel-ontwerp het antibioticumgebruik voor 95 braadkippenbedrijven, dat is circa 30 percent van de sector, in de maand mei 2010 geïnventariseerd als proefproject. Het voorstel is om een dergelijk systeem op te starten met alle dierenartspraktijken, een vijf- à zestal, voor de braadkippensector.

Bij uw tweede vraag verwijst u naar de antibioticavrije stallen in Denemarken. Misschien moeten we dat even verduidelijken. Het Vlaams beleid is er in elk geval op gericht om het preventief gebruik van antibiotica aan banden te leggen. Maar bij ernstige ziekte van de dieren kan antibioticagebruik niet volledig worden uitgesloten. Ik veronderstel dat u daar ook van overtuigd bent. Het curatief gebruiken van antibiotica kan verantwoord zijn, en is trouwens ook toegestaan in het lastenboek biologische pluimveehouderij.

Er is in april op mijn initiatief een overlegvergadering geweest op het proefbedrijf voor de pluimveehouderij in Geel met vertegenwoordigers van alle schakels van de pluimveesector. Alle partijen waren het er unaniem over eens dat het gebruik van antibiotica zo laag mogelijk dient te blijven en dat dit vooral kan door nog meer doorgedreven hygiënemaatregelen te nemen. De vaststelling van de deelnemers aan de vergadering was dat de onderlinge communicatie tussen de verschillende schakels en tussen de sector en het wetenschappelijk onderzoek nog kon worden verbeterd. Nog meer hygiëne bij alle schakels wordt gezien als het voornaamste middel om te komen tot een verminderd antibioticagebruik.

Het is belangrijk op te merken dat de pluimveesector binnen de veehouderij altijd een voortrekkersrol heeft gespeeld op het vlak van hygiënemaatregelen. De sector is zich ervan bewust dat hygiëne een belangrijk punt is in de voorkoming en bestrijding van pluimveeziekten. Deelnemers aan het Belplume-lastenboek – ongeveer 90 percent van de braadkippensector – worden jaarlijks gecontroleerd door onafhankelijke controleorganismen. Maar ook het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) controleert de pluimveebedrijven in het kader van de ABC-gezondheidskwalificatie.

Er zijn dus, naar aanleiding van het incident waarover ook in hier in de commissie een aantal vragen zijn gesteld, een aantal initiatieven genomen. Als de volksgezondheid in het gedrang komt, moet er immers meteen alert worden gereageerd. Er is het proefbedrijf voor de pluimveehouderij in Geel, met het lopende demonstratieproject dat ook door ons wordt gefinancierd. Het antibioticagebruik wordt op federaal niveau opgevolgd.

Tijdens de vergadering hebben we de zaken grondig besproken en een aantal initiatieven opgezet. De richtlijnen zijn zeer duidelijk en worden opgenomen in de lastenboeken. We moeten dat natuurlijk ook heel goed opvolgen. We zullen de volgende dagen bekijken wanneer we een vergadering kunnen vastleggen.

Mijnheer Peeters, u vroeg ook nog naar eventuele bijkomende stappen ter vrijwaring van de volksgezondheid. We hebben extra inspanningen gedaan op het vlak van communicatie, sensibilisering en samenwerking tussen alle betrokken actoren, om tot een nog hogere hygiënestatus te komen. Ik kan in dat verband ook vermelden dat de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten (BEMEFA), recent een inventaris heeft afgerond van het gebruik van gemedicineerde voeders – voeders met medicijnen in – als curatieve behandeling op de bedrijven. Op basis van de verzamelde gegevens start eerlang een interne sensibiliseringscampagne, waarbij een progressieve vermindering van het antibioticagebruik in alle sectoren wordt nagestreefd.

Daarnaast zullen via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds financiële middelen worden uitgetrokken om investeringen te ondersteunen die betrekking hebben op hygiënemaatregelen die een impact hebben op het antibioticagebruik, en dat zowel voor de landbouwbedrijven als de broeierijen. In de oproep voor investeringsprojecten in de agrovoedingssector, die eind dit jaar zal worden gelanceerd, zal daar extra aandacht aan worden besteed.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

Voor alle duidelijkheid: ik ben er ook van overtuigd dat we, in geval van ziekten en aandoeningen, soms naar antibiotica moeten grijpen. Mijn betoog was dus geen pleidooi tegen het gebruik van antibiotica tout court, en zeker niet wanneer het curatief bedoeld is. Ik ben daarentegen wel erg op mijn hoede voor de praktijk van het preventief inenten en het preventieve gebruik ervan, zoals dat in bepaalde gevallen gebeurde. Dat mag het beleid niet aanmoedigen, eerder ontmoedigen. Als ik u hoor zeggen welke onderzoeken er bezig zijn en in welke richting men een oplossing zoekt, denk ik dat dat wel goed zit.

Ik wil nog één persoonlijke opmerking maken. We zweren bij en zetten in op hygiëne, maar dat is vaak net de factor die dieren in grote mate verzwakt en die de dieren kan aantasten,

door een te hygiënische omgeving en een te grote vatbaarheid voor bepaalde aandoeningen. Ik maak daar dus enig voorbehoud bij.

Voorts ben ik gerustgesteld dat u het aspect van de volksgezondheid in het oog houdt en bewaakt. Ik hoop alleen dat we niet in de situatie komen dat we hier ook slachtoffers moeten vaststellen bij mensen van hogere leeftijd. Wordt die risicogroep van bejaarde mensen speciaal in het oog gehouden? In Nederland bleek het vaststellen van de werkelijke doods-oorzaak niet zo'n eenduidige zaak. Dat is vaak complex, zeker bij mensen van hoge leeftijd.

Minister-president Kris Peeters: Ik kan u niet meteen zeggen of die doelgroep speciaal in het oog wordt gehouden, maar ik zal die vraag doorgeven aan Volksgezondheid.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, u verwijst naar de werkgroep rond antibioticaresistentie van VEPEK, waar een inventarisatie is gebeurd. Zijn de resultaten daarvan al bekend? En wordt dat gebruikt als nulmeting?

Minister-president Kris Peeters: Men heeft als proefproject 30 percent van de leden geïnventariseerd. Ik heb daar zelf de resultaten niet van. Ik weet alleen dat men daar de hand in eigen boezem heeft gestoken en zelf het initiatief heeft genomen. Men wil dat systeem uitbreiden naar een ruimere doelgroep. Maar de resultaten van de inventaris zijn mij niet bekend.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de varkenssector - 111 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de zorgwekkende toestand binnen de varkenssector - 113 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de economische situatie in de varkenssector - 121 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Sintobin is onderweg. Ik stel voor dat de heer Callens zijn vraag als eerste stelt.

De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, doordat mijn vraag al enkele weken geleden is ingediend, zal ik ze een beetje moeten aanpassen. U hebt in tussentijd al een aantal vergaderingen gehad met de sector en er zijn een aantal voorstellen uit de bus gekomen. Maar desondanks is het voor de varkenssector 5 over 12 in plaats van 5 voor 12.

Ik verwijs naar het sprekende voorbeeld van een landbouwer die zijn biggen ergens op de markt in Antwerpen had neergezet, alleen maar om aan te tonen dat bijvoorbeeld bedrijven die vandaag met een aantal zeugen zitten, het niet meer zien zitten om de biggen te voederen. Dat is om verschillende redenen, maar vooral omdat ze in financiële problemen raken. Ze zien het niet meer zitten om dure voeders te betalen om die biggen tot grote varkens op te kweken en vervolgens die varkens met verlies te moeten verkopen.

Ik heb een aantal voorstellen gelezen en genoteerd. In een studie die u een paar jaar geleden hebt voorgesteld, in verband met de prijs van de varkens, konden we constateren dat er twee onderdelen zijn die meespelen, namelijk de prijs en de kosten.

Ik heb gezien dat vooral Duitsland daar een grote rol in speelt en zijn machtspositie in Europa probeert te behouden. Hoe gaat u ervoor zorgen, minister-president, dat op Europees vlak de prijs op een normale wijze wordt vastgelegd? De prijs kan ook beïnvloed worden door de 'warme sanering'. Kunt u daar iets aan doen?

Er zit echter vooral een probleem bij de kosten. Ik heb gezien dat u ook op dat vlak voorstellen doet. Er is bijvoorbeeld sprake van een eventuele herziening van de VLAM-bijdragen (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing). U zou eventueel ook in een subsidie voorzien voor diegenen die zorgen voor het Certus-certificaat. De landbouwsector is vragende partij om opnieuw diermeel te gebruiken, omdat dat een sterke vermindering van de voederkost zou betekenen. Kunt u daar iets aan doen? Verder is er nog het tegenhouden van de speculatie op de grondstoffen voor de biggen. Dat gaat dan hoofdzakelijk over alles wat maïs en andere granen betreft. U zou ook werk maken van de ijking van de karkasclassificatie. En u hebt ook al voorstellen gedaan in verband met de prijstransparantie.

Waar staan we vandaag, met alle voorstellen die op papier staan en besproken zijn met de sector? Waarom is er niet gedacht aan een systeem zoals in de groentesector, waar men contracten opstelt tussen de landbouwers en de sector, vooral de diepvriessector, en de prijzen worden vastgelegd voor het volgende jaar? Kunnen we voor de varkenssector ook niet nadenken over afspraken over een contractprijs voor een volledig jaar? Daar zouden de kwekers dan ja of neen op kunnen zeggen. Als ze neen zeggen, kunnen ze stoppen met kweken. Is daar al over nagedacht?

Zijn de voorwaarden voor de overbruggingskredieten al vereenvoudigd? Ik hoor in mijn gemeente en omstreken dat het heel moeilijk is om aan die kredieten te komen. Is er al over nagedacht om daar iets aan te doen?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, ik ben zeer blij met de insteek van de heer Callens, die niet direct blijk geeft van een grote liberale visie, zoals we van zijn partij kennen. Hij vraagt aan de minister-president om te kijken welke structurele maatregelen er genomen kunnen worden. *(Opmerkingen van de heer Karlos Callens)*

Als ik mijn betoog mag afmaken, zal het u zeer duidelijk worden, mijnheer Callens.

Minister-president, de varkenssector werd in het verleden gekenmerkt door een aantal cycli: perioden van stijgende prijzen, perioden van dalende prijzen. Maar de laatste jaren merken we dat er geen varkenscyclus meer aanwezig is en dat de prijzen in plaats van een cyclisch verloop een constant, vrij dalend verloop kennen. Zodra de prijzen van de varkens weer wat beginnen te stijgen, neemt de speculatie op de grondstoffenmarkt weer toe, met als resultaat dat de veevoederprijzen snel de hoogte ingaan. Vorig jaar rond deze tijd kostte 1 kilogram varkensmeel bijvoorbeeld nog 6 à 7 Belgische frank, terwijl dat ondertussen gestegen is tot 9 Belgische frank. Voor de varkenssector is dat natuurlijk een zeer negatief gegeven.

Op dit moment kent men ook een daling van de verkoopprijzen. Er zijn heel veel varkenskwekers, maar heel weinig afnemers. En daar zou het schoentje wel eens kunnen knellen. Zij kunnen hun prijzen onmogelijk doorrekenen en zijn onderhevig aan de marktmechanismen.

Als je de cijfers bekijkt, stel je vast dat ondanks een vrij stabiele productie van het varkensvlees, de omzet de afgelopen jaren is gedaald met 4 tot 6 percent, wat zeer nefast is voor de varkenshouders. Bovendien zijn de prijzen van varkensvoer in een jaar tijd 15 tot 25 percent gestegen.

De suggestie van de heer Callens in verband met contracten en vaste prijsafspraken zou ook problemen kunnen opleveren. Er worden vandaag nog maar weinig varkens gekweekt op de vrije markt. Veel varkensboeren zijn gedwongen om contractprijzen aan te gaan met grote firma's, om zodoende een vaste prijs te kunnen krijgen.

Ik hoor op het terrein ook dat de basisvarkensprijs in België of in Vlaanderen bijna de laagste zou zijn van heel Europa. De basisvarkensprijs in Nederland, Luxemburg en Frankrijk zou 10 tot 15 procent hoger liggen dan in België. In Frankrijk zou de basisprijs bijvoorbeeld 1,10 euro bedragen, terwijl die in België onder de 1 euro ligt. Ik vind het zeer merkwaardig dat in een vrijgemaakte markt de basisvarkensprijs in het ene land anders is dan in een ander land.

Minister-president, bent u op de hoogte van die problematiek? Ziet u een mogelijkheid om de speculatie van de graan- en voederprijzen af te remmen en stabiel te houden, zodat de voederprijzen structureel beter kunnen worden doorgerekend? Kunt u de sector maximaal ondersteunen in zijn vraag naar correcte markt- en prijsinformatie? Er is ook een probleem op het vlak van lastenbeheersing. Ik denk daarbij aan het Sanitair Fonds, Rendac en allerhande mestverplichtingen. Bent u bereid om werk te maken van een toekomstvisie op langere termijn voor de varkenssector? Welke concrete maatregelen zullen worden genomen voor bedrijven die willen stoppen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, het spijt me dat ik te laat binnenkwam. Ik weet niet wat er al is gezegd.

De voorzitter: De situatie is geschetst. U kunt onmiddellijk uw vragen stellen.

De heer Stefaan Sintobin: Ik wil eerst reageren op de woorden van de heer Verfaillie over de grote verschillen inzake de basisprijs van de varkens. Dat is niet het enige probleem, ik heb net gelezen dat er ook grote verschillen zitten op de lonen. Zo wordt in Duitsland bijvoorbeeld op legale wijze aan 5 euro per uur gewerkt, bij ons is dat 25 euro. Een combinatie van factoren maakt dat de sector al 3 jaar lang in een ernstige crisis verkeert. We zitten hier niet om aan partijpolitiek te doen met betrekking tot deze crisis. We hebben in het verleden al bewezen dat we daar allemaal bezorgd om zijn. Het belangrijkste is dat er structurele maatregelen worden getroffen om die crisis te bestrijden.

U hebt in mijn tekst de voorstellen van de diverse organisaties aan de federale en de Vlaamse overheid kunnen lezen.

Ik zal overgaan tot mijn vragen. Kunt u een toelichting geven bij het overleg met de varkenssector van donderdag 30 september? Welke concreet resultaat kunt u al voorleggen?

Wat is uw reactie op de voorstellen, suggesties en verzuchtingen van de sector? Welke initiatieven kunt u aankondigen binnen uw bevoegdheden, op korte en lange termijn? Wat gaat u eventueel ondernemen op Europees niveau?

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik heb drie aanvullende vragen.

U hebt in een persmededeling gewezen op de mogelijkheid van uitstel van overbruggingskredieten. Dat is een belangrijke maatregel. We moeten ook wel waarschuwen voor de risico's daarvan. Uitstel of bijkomende kredieten vormen een risico. Op termijn zal men toch moeten afbetalen. Het kan echter een zinvolle maatregel zijn.

Over enkele jaren worden we geconfronteerd met nieuwe normen voor de huisvesting. Ik vrees dat er dan weer mensen, zeker op kleinere bedrijven, zullen beslissen om die investeringen niet meer te doen en te stoppen. Moeten we er niet aan denken om dat voldoende sociaal te begeleiden? Dat moet tijdig gebeuren zodat we dat proces sociaal verantwoord kunnen laten verlopen.

Ik zoek regelmatig informatie op. Enige dagen geleden kwam ik terecht op de website van uw administratie. Men kan daar de marktprijzen voor vleesvarkens vinden. Die prijs wordt elke

vrijdag gepubliceerd. Dat is zeer zinvol. Daarmee wordt voldaan aan een vraag van de sector. Maar op dit moment is dat initiatief onvoldoende bekend. Moet daar niet meer promotie voor worden gevoerd zodat de betrokkenen voldoende geïnformeerd zijn?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, bedankt voor al die vragen. We maken ons terecht zorgen over de situatie van de varkenssector, die is ernstig.

Op 11 maart 2010 heb ik heel de varkenskolom bij elkaar geroepen. Op die vergadering werd een expertengroep varkens opgestart. Deze groep is een vijftal keer samengekomen. Op 30 september – u hebt daarnaar verwezen voorzitter – hebben we de conclusies van de expertengroep bekeken.

Ik zal de concrete vragen beantwoorden. Op de website van de Vlaamse overheid www.vlaanderen.be/prijzenslachthuizen kan men elke vrijdag de prijzen lezen, ook van de voorbije week. Dat is inderdaad een eerste stap, voorzitter. De slachthuizen hebben zich ertoe verbonden dat verder te detailleren. Dit is een aanzienlijke stap in de richting van meer transparantie. U herinnert zich vast nog de acties aan diverse slachthuizen. We zijn er toch in geslaagd die slachthuizen rond de tafel te krijgen. Dat heeft veel energie gevraagd. De zeven grootste werken daaraan mee. De rest gaat volgen. Men is bereid nog meer informatie op die website te zetten zodat de transparantie groeit. Mijnheer Verfaillie, op die manier kunnen we duidelijkheid verschaffen over de prijzen. We hebben extra prijselementen die andere landen niet hebben, het is moeilijk om te vergelijken.

Mijnheer Callens, u vroeg om met de distributeurs af te spreken om die varkensvleesprijs vast te leggen. De zelfvoorzieningsgraad wat varkensvlees betreft, bedraagt in Vlaanderen 270 percent. Dat betekent dat wij verschrikkelijk veel uitvoeren. Daar zit het grootste deel van het probleem. We worden geconfronteerd met een ineenstorting van de markt in derde landen. Dat zijn ook niet-Europese landen, dit is een wereldgebeuren. De binnenlandse afname speelt slechts een kleine rol.

De slachthuizen hebben op 30 september ook de zware concurrentie aangekaart van bijvoorbeeld de Duitse slachthuizen. Het verschil in loonkosten manifesteert zich ook in andere sectoren. Duitsland kent een enorme economische groei. Ze verwachten 8,4 percent. Onze hele economie hangt grotendeels af van die Duitse dynamiek. We moeten daartegen concurreren. De vraag is hoe we ons daartegenover gaan verhouden, en hoe we daar gaan op inspelen zonder de sociale verworvenheden en minimumlonen en dergelijke af te moeten bouwen. Dat is ginder trouwens wel gebeurd onder Schröder, een socialistisch voorman. Hij heeft er nadien de prijs voor betaald, zijn partij heeft de verkiezingen verloren. Hiermee wil ik slechts aantonen dat onze slachthuizen en onze varkensvleessector te lijden hebben onder die Duitse dynamiek. Dat werkt nadelig voor ons.

Wat staat er nog op stapel? Ik ben gisteren niet alleen naar Wembley geweest, ik heb ook een onderhoud gehad met mijn Britse collega. Dat was een belangrijk gesprek. Ik heb de situatie van de varkenssector aangekaart omdat we op 30 september hebben aanvaard om een Europese highlevelgroep op te richten. We hebben al een paar keer geprobeerd om op de Europese Landbouwwraad de problemen van de varkenssector op tafel te gooien. Er zijn landen die daar warm voor lopen, er zijn er ook die het probleem niet zien. Het UK geeft toe dat ze in het verleden problemen gehad hebben, maar zegt dat het er nu goed uitziet. Duitsland heeft dezelfde mening.

We gaan de highlevelgroep proberen op te richten met de landen die onze analyse delen. De heer Verfaillie heeft dat terecht aangehaald. Vroeger was de cyclus heel belangrijk, maar we zijn ervan overtuigd dat er een structureel probleem bestaat. De cyclus weegt niet meer door. Er doen zich alleen maar negatieve evoluties voor. De vleesprijs stabiliseert niet op een niveau dat men uit de kosten komt. Na een lang gesprek was ook mijn UK-collega bereid om in de highlevelgroep te stappen. Hij heeft eraan toegevoegd dat in Groot-Brittannië de

melksector dan weer een probleem vormt. Ik heb een brief geschreven aan de Europese Landbouwcommissaris. Er is deze namiddag een antwoord gekomen, maar ik heb het zelf nog niet kunnen inkijken. We gaan zeker uitzoeken wat we op Europees niveau kunnen ondernemen.

Mijnheer Callens, u verwees naar het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM). Ik heb de opdracht gegeven aan het VLAM om het bijdragesysteem in de varkenshouderij te herbekijken inzake efficiëntie en kosten. De sectorgroep varkens van het VLAM is daarmee bezig. Het VLAM zal ook een benchmarking doen met onze buurlanden.

Voorzitter, het klopt dat men voorzichtig moet omspringen met de overbruggingskredieten. We mogen onze landbouwbedrijven en varkenssector niet verder de dieperik in helpen met ondoordachte kredieten. Op dit moment hebben 57 varkensbedrijven gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een overbruggingskrediet af te sluiten, voor een totaalbedrag van 4,1 miljoen euro.

U vraagt me om het overbruggingskrediet een tweede keer te versoepelen. We onderzoeken dat. Een versoepeling mag niet betekenen dat men zich nog dieper in nesten kan werken en dat men er nooit meer uit geraakt.

Over de classificatie van karkassen hebben we een aantal afspraken kunnen maken over de standaardisering en dergelijke. Ik heb de opdracht gegeven aan de administratie om samen met de sector verenigd in IVB (Interprofessionele Vereniging voor het Belgisch vlees) de toestellen die momenteel worden gebruikt, te herijken opdat de gegevens door iedereen als objectief kunnen worden aanvaard.

We hebben voor de gesprekken met de Chinezen niet alleen Opel op de agenda gezet, maar ook de exportmogelijkheden van ons varkensvlees. Er zijn voorzichtige stappen gezet.

We hebben het Certussysteem aangehaald. We hebben onze steun daarvoor toegezegd.

Het probleem van de warme of koude sanering is wat mij betreft niet aan de orde. We moeten wel oog hebben voor mensen die uit de sector willen stappen. Dat is geen warme, laat staan een koude sanering. Ik heb het engagement op mij genomen om na te gaan welke maatregelen we kunnen nemen om die mensen te begeleiden. Het zou heel erg zijn als mensen verplicht zouden zijn om erin te blijven. Ik zal verder van gedachten wisselen met de sector over de realisatie van die uitstap. Vooral jonge varkenshouders vormen een specifieke groep. De overbruggingskredieten kunnen een oplossing zijn. Zij situeren zich vrij vroeg in het leven van hun landbouwbedrijf. De meesten hebben zware leningen aangegaan en hebben geen reserves, met alle gevolgen van dien.

De maatregelen worden genomen. De opdrachten zijn gegeven. De website is paraat. Ik heb me voorgenomen, en de sector reageert positief, om dialoogdagen op te starten met als titel: 'De Vlaamse varkenshouderij op weg naar 2020'. We moeten het debat aangaan met de sector en de zaak op een toekomstgerichte manier bekijken. De sector bracht een interessant element aan, het is een wijs idee, namelijk om niet volledig of zelfs niet in te zetten op groei, maar wel op kwaliteit en niches. We moeten de crisis op die manier aanpakken. De mestproblematiek speelt daarin geen onbelangrijke rol. Afstappen van groei is beter in deze sector. Dat zullen we allemaal bespreken op de dialoogdagen. Deze denkoefening, gedragen door de sector, moet leiden tot een strategie voor de toekomst. Het heeft geen zin dat we hier een strategie ontwikkelen als die niet wordt gedragen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik heb het volledig kunnen volgen in dit vakblad van een landbouworganisatie. Het is altijd moeilijk voor een parlementslid om ad rem te zijn.

Niettemin komen de voorgestelde maatregelen tegemoet aan de sector. Ik hoop dat ze zo snel mogelijk kunnen worden geïmplementeerd. Het is een structureel probleem.

Wat mij en de landbouworganisaties voornamelijk stoort, is de Duitse machtspositie. Men verwijt ons altijd eurokritisch te zijn, maar dat heeft natuurlijk zijn redenen. Dit is nu een typevoorbeeld van waarom wij kritisch staan ten opzichte van Europa en de machtspositie van bepaalde landen. Een highlevelgroep vind ik een goed idee. Dat heeft zijn nut bewezen bij de crisis in de melksector. Maar nu lukt dat blijkbaar niet, of toch niet met een eensgezind standpunt. Misschien moet u dat voortzetten met de landen die zich nauw betrokken voelen bij deze crisis en deze problemen. We zullen de verschillende voorstellen opvolgen.

Ik heb nog één, misschien minder belangrijke vraag, minister-president. U bent naar Wembley geweest en hebt daar een strafschoep genomen. Uit het krantenbericht kon ik niet opmaken of u al dan niet hebt gescoord en of er al dan niet een doelman in het doel stond.

Minister-president Kris Peeters: Op beide vragen is het antwoord 'ja'. Kijk vanavond naar vtm, dan zult u die actie kunnen zien. *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb een beetje dezelfde bedenking als de heer Sintobin. 'We gaan' en 'we zullen' en 'we beloven', zegt u. Maar het mag niet te lang duren, anders zou het voor velen te laat kunnen zijn. Als u een aantal van die zaken zou kunnen realiseren, dan zou dat wel al kunnen helpen, ook al zijn het meestal maar kleine beetje's.

U hebt niet geantwoord om mijn vraag over het diermeel. Kunnen we op dat vlak een oplossing verwachten?

Ik wil ook nog even terugkomen op de prijscontracten. Het klopt dat een groot deel van het varkensvlees wordt uitgevoerd. Vroeger werden levende varkens uitgevoerd, hoofdzakelijk naar Italië. Nu worden er minder levende varkens uitgevoerd, maar wordt er wel vlees uitgevoerd. Die worden dus wel geslacht in Vlaanderen. Ik zou toch proberen om met die slachthuizen een serieuze prijs af te spreken, voor een langere periode, met een aantal grote kwekers. En willen ze bijvoorbeeld maar voor de helft van hun varkens instappen in dat contract, dan is dat geen probleem, dan kunnen ze de rest op de vrije markt brengen. Maar zo zouden ze toch een soort rechtszekerheid en inkomenszekerheid hebben voor een jaar.

Het moet mogelijk zijn om een normale, redelijke prijs overeen te komen voor een volledig jaar. Dan moeten die slachthuizen er maar voor zorgen dat ze het vlees aan die prijs in het buitenland kwijtraken. Met onze kwaliteit ben ik ervan overtuigd dat dat geen probleem zal zijn.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, ik dank u op mijn beurt voor uw degelijke en goed onderbouwde antwoord. Ik vind het heel belangrijk dat er binnen deze commissie over alle partijgrenzen heen eenzelfde visie is dat deze sector vandaag in de problemen zit en dat we aan de Vlaamse overheid, in de mate van het mogelijke, moeten vragen om een aantal maatregelen te nemen. De minister-president heeft die maatregelen al deels toegelicht. We zijn daar voor een stuk ook tevreden over.

Maar uiteindelijk is de varkenssector een vrije sector, en dus zijn uw mogelijkheden om in dezen iets te ondernemen vrij beperkt. U kunt ook niet het onmogelijke beloven.

U hebt hieromtrent aan tafel gezeten met de diverse landbouworganisaties. Er is ook een landbouworganisatie die provinciale avonden organiseert rond de crisis in de landbouwsector. Het is misschien belangrijk om nog eens de input van de landbouwsector te vragen. Mogelijk zijn er uit die debatten nog nieuwe insteken gekomen over eventuele maatregelen.

Ik sprak tot slot over het feit dat de prijzen in een aantal buurlanden fundamenteel hoger liggen. Ik bedoelde wel degelijk dat de prijzen hoger liggen ten opzichte van onze basisprijzen, plus de toeslagen, maximaal berekend. Ik heb in het weekend een aantal

gesprekken gehad met landbouwers die mij dat konden vertellen. Zij kunnen zelfs bewijzen dat de prijzen daar merkkelijk hoger liggen dan hier, rekening houdend met de toeslagen die hier worden gegeven.

Kan er op dat vlak vanuit uw administratie nog wat verder onderzoek gebeuren? Kunt u de eventuele resultaten daarvan dan aan ons meedelen? Dat is toch iets dat mij zorgen baart, in een eengemaakt Europa. Je hebt aan de ene kant de kostprijs en aan de andere kant de prijzen, die toch dezelfde zouden moeten zijn.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, het is belangrijk dat u bijzondere aandacht hebt voor het goed functioneren van de sector. Het engagement dat u daarnet hebt uitgesproken om voor diegenen die de sector moeten verlaten, structureel voor de nodige sociale begeleiding te zorgen, vind ik een belangrijk engagement, dat we van nabij moeten opvolgen.

Is het rapport in verband met de prijsvorming intussen klaar? Zo ja, kan ons dat bezorgd worden via het secretariaat van de commissie?

Er is daarnet gesproken over de kwaliteit van de producten en van onze varkenshouderij. Dat is juist, maar in het verleden lagen we op dat vlak ten aanzien van onze buurlanden altijd voorop. Gezien de dynamiek die in onze buurlanden bezig is, moeten we ervoor zorgen dat we voldoende voorop blijven, als we die voorsprong op het vlak van de concurrentie willen behouden.

Minister-president Kris Peeters: Dat rapport zal u bezorgd worden, mijnheer De Meyer, zodat iedereen daar kennis van kan nemen.

Mijnheer Callens, het gebruik van diermeel is aan bod gekomen op het overleg van 30 september. Dat is een heel delicate problematiek, ook rekening houdend met aspecten van volksgezondheid. BEMEFa heeft sinds vorig jaar een charter met een aantal leidraden. Dit is dus allesbehalve vanzelfsprekend, maar het zal verder met de nodige omzichtigheid besproken worden.

Wat de vaste prijzen betreft: varkensboeren zijn ondernemers, en in de mate dat zij geconfronteerd worden met de markt, denk ik dat dat het langst duurt, uiteraard zonder jarenlang met marktdistorsies geconfronteerd te worden, wat hier het geval is. Maar we moeten het ondernemerschap in de landbouwer in elk geval bewaken. Als we met een vaste prijs tussen de landbouwer en het slachthuis werken, verplaatsen we het probleem naar de slachthuizen. Als zij met een vaste prijs zitten en ze kunnen dat vlees tegen die prijs niet kwijt op de wereldmarkt, hebben zij ook een probleem. Dan zitten we met een ondernemerschapsprobleem op het vlak van de slachthuizen.

Een eerste belangrijke stap is dat de slachthuizen een grote transparantie van hun prijzen hebben bewerkstelligd met de reeds vermelde website. Dat is op zich al niet evident. Vraag maar eens aan een producent van eender welk product om elke vrijdag zijn prijzen op een website te zetten. Geen enkele sector zal zo gek zijn om dat te doen, bij wijze van spreken. Door die dialoog, onze voorzichtige aanpak en de nadruk op het feit dat dit de hele sector ten goede komt, zijn zij daartoe bereid gevonden. Dat is een heel belangrijke stap, die nog verder kan groeien, met bijkomende informatie.

Mijnheer Verfaillie, uw stelling is dat wij qua basisprijs nog altijd lager zitten als je de prijzen plus de toeslagen berekent. Ik zal dat meenemen en door mijn administratie laten bekijken wat daar de redenen voor zijn, als het al zo is.

Collega's, ik kan u de problematiek van de sector en de maatregelen die wij kunnen treffen, schetsen, maar ik kan de sector niet redden door bij wijze van spreken alle varkensbedrijven over te nemen. We moeten aan de sector ook durven te zeggen wat we kunnen en wat we niet kunnen. Mijn collega van het Verenigd Koninkrijk vertelde mij dat men daar jaren geleden een sanering van die sector heeft gehad. Men is toen door een moeilijke periode gegaan, maar heeft nu geen noemenswaardig probleem. De landen die al zo'n zware periode in die sector

achter de rug hebben, zijn dus niet direct geneigd om dat samen met ons aan te snijden, zeker als hun sector nu niet in de problemen zit.

We zullen in elk geval de highlevelgroep op Europees niveau – de coalitie van diegenen die dit willen aanpakken – verder vorm geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■